

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

**در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر که با عنوان طرح دوفوریتی به
مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
۱۳۹۴/۱/۲۳ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.**

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر

**ماده ۱- در این قانون، معروف و منکر عبارتند از هر گونه فعل، قول و یا ترک فعل و
قولی که به عنوان احکام اولی و یا ثانوی در شرع مقدس و یا قوانین، مورد امر قرار
گرفته و یا منع شده باشد.**

. تبصره - در احکام حکومتی، نظر مقام ولی فقیه ملاک عمل خواهد بود.

**ماده ۲- امر به معروف و نهی از منکر، دعوت و واداشتن دیگران به معروف و نهی و
بازداشتن از منکر است.**

**ماده ۳- امر به معروف و نهی از منکر در این قانون ناظر به رفتاری است که علنی
بوده و بدون تجسس مشخص باشد.**

**ماده ۴- مراتب امر به معروف و نهی از منکر، قلبی، زبانی، نوشتاری و عملی است که
مراتب زبانی و نوشتاری آن وظیفه آحاد مردم و دولت است و مرتبه عملی آن در
موارد و حدودی که قوانین مقرر کرده تنها وظیفه دولت است.**

ماده ۵- در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نمی توان متعرض حیثیت، جان، مال، مسکن، شغل و حریم خصوصی و حقوق اشخاص گردید، مگر در مواردی که قانون تجویز کند.

تبصره - اماکنی که بدون تجسس در معرض دید عموم قرار می گیرند، مانند قسمت های مشترک آپارتمان ها، هتل ها، بیمارستان ها و نیز وسایل نقلیه مشمول حریم خصوصی نیست.

ماده ۶- هیچ شخص یا گروهی حق ندارد به عنوان امر به معروف و نهی از منکر به اعمال مجرمانه از قبیل توهین، افتراء، ضرب، جرح و قتل مبادرت نماید. مرتکب طبق قانون مجازات اسلامی، مجازات می شود.

ماده ۷- مجازات اشخاصی که مبادرت به اعمال مجرمانه نسبت به آمر به معروف و ناهی از منکر نمایند، قابل تخفیف و یا تعلیق نیست و صدور حکم مجازات قابل تعویق نمی باشد.

تبصره - چنانچه مجنی علیه یا اولیای دم از حق خود گذشت نمایند، جنبه عمومی جرم حسب مورد مطابق ماده (۶۱۴) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات های بازدارنده مصوب ۱۳۷۵/۳/۲) و تبصره ماده (۲۸۶) از کتاب دوم قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ رسیدگی می شود.

ماده ۸- مردم از حق دعوت به خیر، نصیحت، ارشاد در مورد عملکرد دولت برخوردارند و در چارچوب شرع و قوانین می توانند نسبت به مقامات، مسؤولان، مدیران و کارکنان تمامی اجزای حاکمیت و قوای سه گانه اعم از وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات، شرکت های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای مسلح و کلیه دستگاه هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، امر به معروف و نهی از منکر کنند.

ماده ۹- اشخاص حقیقی یا حقوقی حق ندارند در برابر اجرای امر به معروف و نهی از منکر مانع ایجاد کنند. ایجاد هر نوع مانع و مزاحمت که به موجب قانون جرم شناخته شده است؛ علاوه بر مجازات مقرر، موجب محکومیت به حبس تعزیری یا جزای نقدی درجه هفت می گردد. در مورد اشخاص حقوقی، افرادی که با سوء استفاده از قدرت یا اختیارات قانونی و اداری از طریق تهدید، اخطار، توییح، کسر حقوق یا مزایا، انفصال موقت یا دائم، تغییر محل خدمت، تنزل مقام، لغو مجوز فعالیت، محرومیت از سایر حقوق و امتیازات، مانع اقامه امر به معروف و نهی از منکر شوند؛ علاوه بر محکومیت اداری به موجب قانون رسیدگی به تخلفات اداری، حسب مورد به مجازات بند (پ) ماده (۲۰) قانون مجازات اسلامی محکوم می شوند.

تبصره - وجوه حاصل از اجرای این ماده پس از واریز به خزانه کل کشور با پیش بینی در بودجه سالانه صددرصد (۱۰۰٪) در اختیار ستاد قرار می گیرد.

ماده ۱۰- وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، شهرداری ها و سایر نهادها و دستگاه های فرهنگی مکلفند شرایط اقامه امر به معروف و نهی از منکر و بالا بردن سطح آگاهی های عمومی در این خصوص را از طریق آموزش و اطلاع رسانی فراهم کنند.

ماده ۱۱- قوه قضاییه مکلف است به منظور تسریع در رسیدگی به جرائم موضوع این قانون شعب ویژه ای را اختصاص دهد.

تبصره - آمران به معروف و ناهیان از منکر مشمول حمایت های قضایی موضوع ماده (۴) قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی می گردند.

ماده ۱۲- وزارت امور خارجه، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سایر دستگاه های ذی ربط موظفند اتباع

خارجی را قبل و حین ورود به کشور نسبت به قوانین و مقررات و رعایت شؤن اسلامی آگاه کنند.

ماده ۱۳- در مواردی که نسبت به آمر به معروف و ناهی از منکر جنایتی واقع شود و جانی شناسایی نشود و یا در صورت شناسایی به علت عدم تمکن مالی ناتوان از پرداخت دیه در مهلت مقرر باشد، در صورت تقاضای دیه از سوی مجنی علیه یا اولیای دم حسب مورد، پس از صدور حکم قطعی از سوی مرجع صالح قضایی، دیه از محل تبصره ماده (۹) این قانون پرداخت می شود.

تبصره - هر گاه جانی شناسایی شود یا تمکن مالی پیدا کند، ستاد می تواند در صورت اذن مجنی علیه یا ولی وی حسب مورد نسبت به وصول دیه و خسارات مربوطه از طریق محاکم قضایی اقدام نماید.

ماده ۱۴- سازمان های مردم نهادی که اساسنامه آنها در زمینه امر به معروف و نهی از منکر به ثبت رسیده می توانند مطابق ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری و تبصره های آن اقدام کنند.

ماده ۱۵- هر گاه به فردی که در مقام اجرای امر به معروف و نهی از منکر موضوع این قانون اقدام می کند، آسیب جسمی یا جانی وارد شود؛ حسب مورد آسیب جسمی و جانی مزبور منطبق با قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲ . مجمع تشخیص مصلحت نظام و آیین نامه اجرایی آن احراز و تعیین می شود.

تبصره - احراز شهادت یا جانبازی با پیشنهاد کمیته کشوری متشکل از نمایندگان: قوه قضاییه، نیروی انتظامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد با تشخیص دادگاه صلاحیتدار صورت می گیرد .

ماده ۱۶- ستاد امر به معروف و نهی از منکر که در این قانون ستاد نامیده می شود؛
عده دار وظایف زیر است :

- ۱- تعیین سیاست ها و خط مشی های اساسی در زمینه ترویج و اجرای امر به معروف و نهی از منکر و پیشنهاد آن به مبادی ذی ربط
- ۲- تبادل اطلاعات و نظرات برای شکل گیری سیاست های مربوط به امر به معروف و نهی از منکر
- ۳- آسیب شناسی و ریشه یابی علل ترک معروف و ارتکاب منکر
- ۴- تعیین الگوهای رفتاری
- ۵- زمینه سازی جهت مشارکت همه جانبه آحاد مردم و دستگاه های اداری و رسانه های عمومی در امور مربوط به فریضه امر به معروف و نهی از منکر
- ۶- رصد اقدامات انجام شده در اجرای این قانون و انعکاس آن به مراجع ذی ربط
- ۷- تدوین راهبردهای آموزشی برای سطوح مختلف جامعه
- ۸- آموزش و پژوهش و تحقیق در زمینه امر به معروف و نهی از منکر و ترویج گسترش فرهنگ آن
- ۹- شناسایی ظرفیت ها و کمک به تشکیل جمعیت ها و تشکل های مردمی فعال
- ۱۰- حمایت همه جانبه از اقدامات قانونی آمران به معروف و ناهیان از منکر
- ۱۱- پیگیری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط با تکالیف ستاد در خصوص راهکارهای اجرایی فرهنگ عفاف و حجاب
- ۱۲- ارائه گزارش سالانه به مقام معظم رهبری و قوای سه گانه و مردم تبصره ۱- وزارت کشور پس از کسب نظر مشورتی ستاد، نسبت به صدور مجوز برای سازمان های مردم نهادی که در زمینه امر به معروف و نهی از منکر قصد فعالیت دارند، اقدام می نماید
- تبصره ۲- ستادهای استانی و شهرستانی می توانند درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی برای تجمع و راهپیمایی در موضوعات مرتبط با امر به معروف و نهی از منکر

را بررسی و در صورت تأیید، نظر مشورتی خود را جهت صدور مجوز حسب مورد به
استانداردی، فرمانداری یا بخشداری ارسال کنند.

تبصره ۳- هر گاه مسؤولان ذی ربط با تشخیص مراجع قضایی بدون عذر موجه از
صدور مجوز موضوع تبصره های (۱) و (۲) استنکاف نمایند؛ مستوجب مجازات موضوع
ماده (۵۷۰) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات های بازدارنده
مصوب ۱۳۷۵/۳/۲) می باشند.

تبصره ۴- وظایف ستاد، نافی مسؤولیت های وزرا، مسؤولان دستگاه های اجرایی
موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، رؤسای قوای سه گانه و مراجع
قضایی و ضابطان دادگستری در ارتباط با آنچه در این قانون مقرر شده، نمی باشد.
ماده ۱۷- سازمان بسیج مستضعفین موظف است با به کارگیری آحاد بسیجیان در
چارچوب قوانین نسبت به فرهنگ سازی و اجرای امر به معروف و نهی از منکر در
مرتبہ زبانی اقدام کند.

تبصره ۱- مفاد این ماده نافی مسؤولیت ضابطان قضایی بسیج در مواردی که در قانون
پیش بینی شده است، نمی باشد.

تبصره ۲- تبصره (۳) ماده (۱) قانون حمایت قضائی از بسیج مصوب ۱۳۷۱/۱۰/۱ به
شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۳- ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای
مرتبہ عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) قانون حمایت از آمران به
معروف و ناهیان از منکر برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان
ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند.

ماده ۱۸- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری
مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و مؤسسات و شرکت های خصوصی و مراکز خدمات عمومی و
اماکن عمومی و واحدهای صنفی موظف به رعایت این قانون می باشند.

ماده ۱۹- اعضای ستاد امر به معروف و نهی از منکر به شرح زیر است

۱- یکی از ائمه جمعه موقت شهر تهران به انتخاب شورای سیاستگذاری ائمه جمعه به

عنوان رئیس ستاد

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اطلاعات

۴- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۵- وزیر آموزش و پرورش

۶- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۷- وزیر صنعت، معدن و تجارت

۸- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به پیشنهاد کمیسیون فرهنگی و انتخاب

مجلس به عنوان ناظر

۹- نماینده تام الاختیار رئیس قوه قضاییه

۱۰- رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

۱۱- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی

۱۲- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۱۳- رئیس سازمان بسیج

۱۴- دبیر ستاد ائمه جمعه

۱۵- دو نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه های علمیه

۱۶- یک نفر مجتهد به انتخاب شورای عالی حوزه های علمیه خواهران

۱۷- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد

. تبصره ۱- اشخاص دیگر نمی توانند به جای اعضای ستاد در جلسات شرکت کنند

تبصره ۲- مصوبات ستاد توسط رئیس جهت اجراء به مبادی ذی ربط ابلاغ و در

. چارچوب این قانون لازم الاجرا است

ماده ۲۰- ستادهای استانی و شهرستانی وظایف محوله در چارچوب این قانون را زیر نظر ستاد انجام می دهند .

اعضای ستاد استان عبارت است از :

۱- امام جمعه مرکز استان به عنوان رئیس ستاد

۲- استاندار

۳- مدیر کل اطلاعات استان

۴- مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

۵- مدیر کل آموزش و پرورش

۶- رئیس یکی از دانشگاه های استان با انتخاب رئیس ستاد

۷- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

۸- دو نفر از نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجمع

نمایندگان استان به عنوان ناظر

۹- دادستان مرکز استان

۱۰- مدیر کل سازمان تبلیغات اسلامی استان

۱۱- رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان

۱۲- مدیر کل صدا و سیما استان

۱۳- فرمانده ناجا در استان

۱۴- فرمانده ارشد سپاه در استان

۱۵- دبیر ستاد ائمه جمعه استان

۱۶- یک نفر از مدیران مدارس علمیه استان به انتخاب شورای حوزه های علمیه

استان

۱۷- مدیر مدارس علمیه خواهران در استان

۱۸- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد

تبصره - ستاد استان مسؤولیت ستاد شهرستان مرکز استان را نیز عهده دار است

اعضای ستاد شهرستان عبارتند از:

- ۱- امام جمعه شهرستان به عنوان رئیس ستاد شهرستان
  - ۲- فرماندار
  - ۳- رئیس اداره اطلاعات شهرستان
  - ۴- مدیر آموزش و پرورش شهرستان
  - ۵- رئیس یکی از دانشگاه های شهرستان به انتخاب رئیس ستاد شهرستان در صورت وجود
  - ۶- مدیر اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان
  - ۷- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان
  - ۸- نماینده یا نمایندگان شهرستان در مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر
  - ۹- دادستان شهرستان
  - ۱۰- رئیس واحد خبر در شهرستان
  - ۱۱- رئیس اداره تبلیغات اسلامی
  - ۱۲- فرمانده انتظامی شهرستان
  - ۱۳- فرمانده سپاه
  - ۱۴- یک نفر از مدیران مدارس علمیه شهرستان به انتخاب ستاد شهرستان در صورت وجود
  - ۱۵- مدیر یکی از مدارس علمیه خواهران شهرستان به انتخاب رئیس ستاد شهرستان در صورت وجود
  - ۱۶- دبیر ستاد به انتخاب رئیس ستاد
- تبصره ۱- هر یک از اعضای ستادهای مذکور باید شخصاً در جلسات حضور پیدا کنند

تبصره ۲- مصوبات ستاد در چارچوب اختیارات موضوع این قانون توسط رئیس جهت اجرا به مبادی ذی ربط ابلاغ می شود که برای آنها لازم الاجرا است.

تبصره ۳- جلسات ستادهای موضوع این ماده و ماده (۲۰) این قانون با حضور اکثریت مطلق اعضا رسمیت می یابد و مصوبات آن منوط به رأی اکثریت مطلق حاضران است.

ماده ۲۱- دستگاه های اجرایی موضوع این قانون موظفند گزارش عملکرد خود را در مورد چگونگی اجرای این قانون حداقل شش ماه یک بار به ستاد ارائه دهند.

ماده ۲۲- ستاد موظف است گزارش عملکرد سالانه خود را در هفته احیای امر به معروف و نهی از منکر به کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۲۳- علاوه بر استفاده از ردیف بودجه ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر جدول شماره (۱۷) - «کمک به اشخاص حقوقی غیر دولتی موضوع جزء (۳) ردیف ۵۴۰۰۰۰ جدول شماره (۹)» به دولت اجازه داده می شود از بودجه فرهنگی دستگاه های اجرایی ذی ربط موضوع این قانون به امر به معروف و نهی از منکر اختصاص دهد.

ماده ۲۴- دستورالعمل اجرایی این قانون توسط ستاد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تصویب و ابلاغ می شود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و چهار ماده و نوزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی